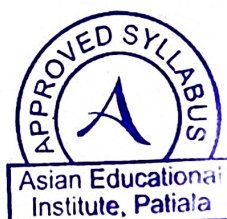

ASIAN EDUCATIONAL INSTITUTE
(An Autonomous College)
B.COM.
For Sessions 2026-27
SCHEME OF EXAMINATION
Semester – III

Course Code	Course	SUBJECT TITLE	Credits	Marks
COMB2301T	Major	Income Tax – I	4	100
COMB2302T	Major	Corporate Accounting – I	4	100
COMB2303T	Minor	Business Environment – I	4	100
ENGBCOMAEC2101- T	Ability Enhancement Course	English	2	50
COMB2304T COMB2305T COMB2306T COMB2307T	Skill Enhancement course	Any one from the common pool	3	100
PHE-VAC-102	Value Added Course	Yoga & Meditation	2	50
PBIBCOMCMP2101T	Compulsory	Punjabi (Compulsory)	4	100
PBIBCOMCMP2101T	Compulsory	Punjabi Compulsory (Elementary Knowledge) – Alternative	4	100

ASIAN EDUCATIONAL INSTITUTE
An Autonomous College
POOL OF
SKILL ENHANCEMENT COURSES (SEC)
FOR

B. COM./B. COM. (HONOURS)

Any SEC subject opted once in any Semester cannot be repeated in any other Semester.

ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੈਮੇਸਟਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ SEC ਵਿਸ਼ਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੈਮੇਸਟਰ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

SEC (Semester 3 rd)
Personal Finance & Planning
E-Retailing
Leadership and Team Development
Skill Development through SHGs

ASIAN EDUCATIONAL INSTITUTE
An Autonomous College
POOL OF
INTER-DISCIPLINARY / MULTI-DISCIPLINARY COURSES (IDC/MDC)
FOR

B. COM./B. COM. (HONOURS)

Any IDC/MDC subject opted once in any Semester cannot be repeated in any other Semester.

ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੈਮੇਸਟਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ IDC/MDC ਵਿਸ਼ਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੈਮੇਸਟਰ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

IDC/MDC
Marketing Management
Human Resource Management
Strategic Management
Production Management

Note: The subjects listed as IDC for B.A. (Honours)/B.Sc. (Honours) can be offered as MDC to students pursuing B.Com. (Honours) subject to availability of teachers in a specific college.

(Handwritten signatures)

COMB2301T
Income Tax – I
Major

Time allowed: 3 hours
Periods per week: 6
Pass Marks: 35%

Max Marks: 100
External assessment: 70
Internal Assessment: 30
Credit: 4

INSTRUCTIONS FOR THE PAPER SETTER/ EXAMINERS

The question paper will consist of three sections. Section A and B (consist of Unit I and II of the syllabi respectively) will have four questions each from respective units and candidates are required to attempt two questions each from section A and B. Each question in section A and B shall carry 12 marks. Section C will be compulsory with 11 short-answer type questions of 02 marks each, which will cover the entire syllabus.

UNIT - I

Definitions, distinction between capital and revenue, basis of charge: incidents of tax, exempted income, computation of income from salaries and house property, agricultural income and its tax treatment.

UNIT - II

Profit and gains from business and profession, capital gains, income from other sources, depreciation, carry forward and set off of losses. Income of other persons to be included in assessed total income.

Course Outcomes:

After completing this course, students will be able to understand key concepts and provisions of the Indian Income Tax Act. They will gain practical knowledge in computing taxable income under various heads such as salary, house property, business or profession, capital gains, and other sources. Students will also develop skills to identify exempted incomes, apply rules of depreciation, and understand tax implications of set-off and carry forward of losses.

Suggested Readings:

1. *Income Tax* by CA Parul Gupta
2. *Income Tax and Central Sales Tax Laws and Practices* by B.B. Lal
3. *Income Tax* by Mehrotra
4. *Income Tax* by Singhania

[Handwritten signatures]

COMB2302T
Corporate Accounting – I
Major

Time allowed: 3 hours Periods per week: 6 Pass Marks: 35%	Max Marks: 100 External assessment: 70 Internal Assessment: 30 Credit: 4
--	---

INSTRUCTIONS FOR THE PAPER SETTER/ EXAMINERS

The question paper will consist of three sections. Section A and B (consist of Unit I and II of the syllabi respectively) will have four questions each from respective units and candidates are required to attempt two questions each from section A and B. Each question in section A and B shall carry 12 marks. Section C will be compulsory with 11 short-answer type questions of 02 marks each, which will cover the entire syllabus.

UNIT – I

Issue, forfeiture and re-issue of shares; Redemption of preference shares; Issue and redemption of debentures; Issue of bonus shares and right shares; Underwriting of shares and debentures; Accounts of underwriters.

UNIT – II

Final Accounts including computation of managerial remuneration and disposal of profit; Profit prior to and after incorporation; Consolidated balance sheet of holding companies with one subsidiary only, AS-21.

Course outcome: The students will be well versed with the issue and redemption of shares and debentures, forfeiture of shares etc. They will be able to prepare final accounts in simple as well as consolidated form.

Relevant Accounting Standards must be discussed in the class.

Suggested Readings:

1. S.P. Jain: *Corporate Accounting*
2. C.M. Juneja: *Corporate Accounting*
3. V.K. Goyal: *Corporate Accounting*
4. Nirmal Gupta: *Corporate Accounting for B.Com II*
5. Maheshwari, S.N. and Maheshwar, S.K.: *Corporate Accounting*, McGraw Hill
6. A. Mukherjee, M. Hanif: *Corporate Accounting*, McGraw Hill

[Signature]

[Signature]

[Signature]

COMB2303T
Business Environment – I
Minor

Time allowed: 3 hours
Periods per week: 6
Pass Marks: 35%

Max Marks: 100
External assessment: 70
Internal Assessment: 30
Credit: 4

INSTRUCTIONS FOR THE PAPER SETTER/ EXAMINERS

The question paper will consist of three sections. Section A and B (consist of Unit I and II of the syllabi respectively) will have four questions each from respective units and candidates are required to attempt two questions each from section A and B. Each question in section A and B shall carry 12 marks. Section C will be compulsory with 11 short-answer type questions of 02 marks each, which will cover the entire syllabus.

Unit-I

Theoretical Framework of Business Environment: Concept, significance and nature of business environment; Elements of environment: internal and external; Changing dimensions of business environment; Techniques of environmental scanning and monitoring. Economic Environment of Business: Significance and elements of economic environment, Economic systems and business environment. Political and Legal Environment of Business: Critical elements of political environment; Government and business, Changing dimensions of legal environment in India.

Unit-II

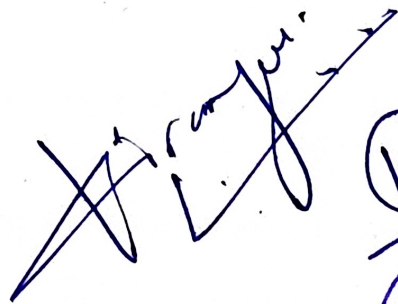
Socio-Cultural Environment: Critical elements of socio-cultural environment; Social Institutions and systems; Social values and attitudes; Social groups. Technological Environment; technological leadership and followership; technology and competitive advantage. Social Responsibility of Business: Classical and contemporary views; social orientation of business; factors affecting social orientation; responsibility to different sections the Indian situation.

Course Outcome:

After completing this course, students will be able to understand and analyze the various dimensions of the business environment including economic, political, legal, socio-cultural, and technological factors. They will also gain insights into environmental scanning, business ethics, and social responsibility, enabling them to make informed managerial decisions in dynamic business settings.

Suggested Readings:

1. Cherunilam, Francis, *Business Environment*, Himalaya Publishing House, New Delhi.
2. K. Ashwathappa, *Essentials of Business Environment*, Himalaya Publishing House, New Delhi.
3. M. Adhikary, *Economic Environment for Business*, Sultan Chand & Sons, New Delhi.
4. Paul Justin, *Business Environment: Text and Cases*, Tata McGraw Hill Publishing.
5. Mishra and Puri, *Economic Environment of Business*, Himalaya Publishing House.

BCOU2303T: ENGLISH(COMMUNICATION SKILLS)
(2026-27)

B.Com-III semester

Ability Enhancement

Max Marks:50

External Assessment:35

Internal Assessment:15

Periods per week:3

Pass Marks: 35%

Credit:2

Course Outcomes

- 1.To develop communication skills in written and spoken English
2. To produce well structured and coherent written texts.
3. To apply critical thinking skills in written and analysis.
4. To enhance writing skills through grammar, vocabulary and syntax.
5. To participate confidently in conversations, discussions and presentation.

COURSE CONTENT AND TESTING

Popular Short Stories (OUP)

The following stories are not to be studied.

1. The World Renowned Nose by V.M.Bashir
2. The Dying Detective by Sir Arthur Conan Doyle
3. Living or Dead? By Rabindranath Tagore
4. Mohal Hunt by Manohar Malgonkar
5. Old Man at the Bridge by Ernest Hemingway

Testing:

- Q1. (a) One essay type question with an internal alternative on summary, theme, incident or character in about 250 words.
(b) Five short questions to be attempted out of the given eight from the prescribed text in about 30 words each.

Q2. Composition

Paragraph-The student should be asked to write a paragraph on any one of the given four current topics.
4+5=9
6marks

Q3. Letter Writing

The students should be asked to write a letter with an internal alternative on the following topics:

- a) Official Letter including application for a job.
 - b) Letter to a Newspaper Editor on the matters of Public Interest particular by economics, social business and current affairs.
- 4marks

Q4. Usage of Language:

Topics to be covered

- a) Transformation of Sentences
- b) Use of Direct and Indirect Speech
- c) Correction of Sentences
- d) Formation of Nouns, Verbs, Adjectives of the given words and their use in illustrative sentences.

4+4+4+4=16marks

(The students should be asked to attempt any four of the given six from each of the above)

Books Recommended

1. The Written Word- Vandana R. Singh
2. Living English Structure- W. Stannard Allen
3. Oxford Practice Grammar- John East Wood

COMB2304T
PERSONAL FINANCE AND PLANNING
Skill Enhancement

Time allowed: 3 hours Periods per week: 3 Pass Marks: 35%	Max Marks: 100 External assessment: 70 Internal Assessment: 30 Credit: 3
---	---

Instructions for Paper Setter/Examiners

The question paper will consist of three sections. Section A and B (consist of Unit I and II of the syllabi respectively) will have four questions each from respective units and candidates are required to attempt two questions each from section A and B. Each question in section A and B shall carry 12 marks. Section C will be compulsory with 11 short-answer type questions of 02 marks each, which will cover the entire syllabus.

Unit-I

Introduction to Financial Planning: Financial goals, Time value of money, Steps of financial planning, Personal finance/loans, Education loan, Car loan, & home loan schemes. Introduction of savings, benefits of savings, management of spending & financial discipline. Investment Planning: Process and objectives of investment, concept and measurement of return & risk for various assets class. Measurement of portfolio risk and return.

Unit-II

Personal Tax Planning: Tax structure in India for personal taxation, Steps of personal tax planning, Exemptions and deductions for individuals, tax avoidance versus tax evasions.
Insurance Planning: Need for protection planning. Importance of Insurance: life and non-life insurance schemes.
Retirement Planning: Retirement planning: goals, process of retirement planning, pension plans available in India.

Course Outcome

To familiarize the students with different aspects of financial planning like savings, investment, taxation, insurance & retirement planning and to develop necessary skills to become a successful financial planner.

Suggested Reading:

Indian Institute of Banking & Finance. *Introduction to Financial Planning*, Taxmann Publications, New Delhi.
Keown, A. I. *Personal Finance*, Pearson Publications.
Madura, J. *Personal Finance*, Pearson Publications.
Jaiswal, B., Shimpi, L.S. & Srivastava, S. K. *Managing Personal Finance*, Publisher: New Royal Book Company.

[Handwritten signatures and initials in blue ink]

COMB2305T
E-RETAILING
Skill Enhancement Course

Time allowed: 3 hours
Periods per week: 3
Pass Marks: 35%

Max Marks: 100
External assessment: 70
Internal Assessment: 30
Credit: 3

Instructions for Paper Setter/Examiners

The question paper will consist of three sections. Section A and B (consist of Unit I and II of the syllabi respectively) will have four questions each from respective units and candidates are required to attempt two questions each from section A and B. Each question in section A and B shall carry 12 marks. Section C will be compulsory with 11 short-answer type questions of 02 marks each, which will cover the entire syllabus.

UNIT I

Foundation of E-Retailing: Meaning, Definition, transition from traditional marketing to E-Marketing, demographics and targeting, adaptability and closed-loop marketing. Advantages and shortcomings of E-Retailing, online brand management, current status of online retailing, E-Retailing statistics in India.

UNIT II

Online pricing and promotions: Factors affecting online pricing, different methods of online pricing, price discrimination in E-retailing, price strategies for information goods, dynamics of pricing for E-retailing, Promotional Strategies of E-retail business.
Globalization and changing retail formats. Market entry formulas – new customized formats (customized stores, portable stores, merchandising depots, retail theatre, service mails, and customer-made stores, interactive kiosk 'shopping arcades').

Course Outcomes:

After completing this course, students will be able to understand the foundational concepts and evolution of E-Retailing, including its advantages, limitations, and current trends in India. They will gain practical knowledge of online pricing strategies, digital brand management, promotional techniques, and global retail formats. The course will also equip students with the ability to analyse consumer behaviour in online environments and apply innovative approaches to e-retail business models.

Suggested Reading:

1. Rayport, Jeffery F. and Bernard J. Jaworski, *Introduction to E-Commerce*
2. Kalakota, Ravi and Andrew B. Winston, *Frontier of E-Commerce*
3. K.V.S. Madaan, *Fundamentals of Retailing*
4. Bajaj C., Tuli R., Shrivastava N.V., *Retail Management*

[Handwritten signatures]

Asian Educational Institute, Patiala
(An Autonomous College)
All Under Graduate Classes
Semester-III
(2026-2027)
YOGA AND MEDITATION
Paper Code-BVAC-3

Max. Marks: 50 Marks
External assessment : 35 Marks
Practical: 15 Marks

Periods per week: 3
Pass Marks: 35%
Credit : 02 (01T+01P)

45 Hours (Theory: 15 hours, Practical: 30 hours)

Course Objective:

- To understand the Foundation of Yoga.
- To highlight the importance of Yoga and Meditation.
- To provide a general understanding of Asanas, Kriya, Pranayama

Course Outcome:

- Students will be able to understand the Foundation of Yoga
- Students will learn the importance of Yoga and Meditation.
- Students will learn Asanas, Kriya, Pranayama.

Instructions for the Paper Setters

The question paper will consist of three sections A, B & C. Sections A & B will have four questions from the respective sections of the syllabus and will carry 6 marks each. Section C will have 6-12 short answer type questions which will cover the entire syllabus uniformly and will carry 11 marks in all and will carry 1 mark each.

Instructions for candidates

Candidates are required to attempt two questions each from sections A & B of the question paper and the entire section C.

Unit I

1. Introduction and Foundation of Yoga
2. Meaning of yoga and its importance
3. Ashtanga Yoga- Yama, Niyama, Asanas, Pranyama, Partyahara. Dharana, Dhyana and Samadhi.
4. Meditation; meaning, definition, types and principles of meditation

Unit II

1. Principles of yogic practices
2. Asanas; meaning, definition of asanas and its types.
3. Pranayama; meaning, definition of pranayama and its types.

[Handwritten signature]

15 Que 1

Kriya; meaning, definition of Kriya and its types.

Internal Assessment:

Performance in mid-semester test	: 06 Marks
Assignment/Project/Seminar	: 06 Marks
Attendance	: 03 Marks

Practical Syllabus

1. Suryanaskar
2. Standing Asanas-vrikshasana, Tadaxana
3. Sitting asanas-Padmasana, vrihasana, Paschimuttanana
4. Lying asanas (supine position)- Halasana, Sarvangasana, Naukasana
5. Prone position asanas -Bhujangasana, Dhanurasna, Navasana
6. Practice of pranayama- bhasrika, kapalbhati, anulom vilom

Text/Reference Books:

1. Brown, F. Y. (2000). How to use yoga. Delhi: Sports Publication
2. Debnath, M. (2006). Basic Core Fitness through yoga and Naturopathy. New Delhi: Sports Publication.
3. Gharote, M. L. & Ganguly, H.(1988). Teaching methods for practices. Lonawala: Kaixydahmoe.
4. Harvey, P. (2001). Yoga for Everybody, New York: Readers Digest
5. Rajjan, S. M. (1985). Yoga strengthening of relaxation for sports man. New Delhi: Allied Publishers.
6. Shankar, G. (1998). Holistic approach of yoga. New Delhi: Aditya Publishers.
7. Sharma, L. (1991). All You Wanted to Know About Yoga. Greater Noida: Sterling Publisher Pvt. Ltd.
8. Shekar, K. C., (2003). Yoga for health. Delhi: Khel Sahitya Kendra

M. S. Qureshi

D. S. Qureshi

Asian Educational Institute
(An Autonomous College)
ਪੇਪਰ - ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜ਼ਮੀ

PAPER: PUNJABI COMPULSORY
B.Voc./ ਬੀ.ਕਾਮ. ਭਾਗ-ਵਿਜਾ, ਸਮੇਸਟਰ ਤੀਜਾ
ਵਿਸ਼ਾ ਕੋਡ

ACADEMIC SESSION 2026-27, 2027-28

ਕੁਲ ਅੰਕ: 100

ਬਾਹਰੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ: 70 ਅੰਕ

ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ: 30

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ

ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ: 35

ਅੰਕ ਅਧਿਆਪਨ: 06 ਪੀਰੀਅਡ ਪ੍ਰਤੀ ਹਫ਼ਤਾ

ਕੁੱਲ: 04 ਕ੍ਰੈਡਿਟ

ਭਾਗ - ਓ

ਭਾਗ - ਓ 1 ਵਾਰਤਕ ਦੀ ਕਿਤਾਬ : ਅੰਤਰ ਝਾੜ, ਡਾ. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰ, ਲੇਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ (ਉਦਮ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਿਬੰਧ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ
ਤਿਤਕੀ ਹੋਈ ਕੰਧ ਵਿੱਚ ਉੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਬੂਟਾ ਨਿਬੰਧ ਤੱਕ ਪਹਿਲੇ 12 ਨਿਬੰਧ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ) 12+ 12= 12 ਅੰਕ

ਭਾਗ - ਅ

ਭਾਗ -ਅ 1. ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਿਖਲਾਈ:

- (1) ਗੁਰਮੁਖੀ ਫੋਂਟ: ਆਰੰਭ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ
- (2) ਫੋਂਟ ਬਦਲੀ (ਕਨਵਰਟਰ): ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ
- (3) ਯੂਨੀਕੋਡ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ

12 ਅੰਕ

(ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਭਿਆਸ-ਪੁਸਤਕ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗਾ, ਇਹ ਅਭਿਆਸ ਪੁਸਤਕ ਸੈਫਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਧਿਆਪਕ ਉਸ ਦੇ ਸੈਫਟ ਰੂਪ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੇਗਾ ਪਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਰਿਕਾਰਡ ਹਿੱਤ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਿੰਟ ਕਰਵਾ ਕੇ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏਗਾ।
ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ 20 ਤੋਂ 25 ਪੰਨੇ (ਰਾਵੀ ਯੂਨੀਕੋਡ ਫੋਂਟ ਮਾਪ 12, ਸਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿੱਚ 1.5 ਡਿਫਾਲਟ ਪੇਜ ਸੈਟਿੰਗ) ਲਿਖੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ 10 ਲਿਖਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਣ।

ਭਾਗ ਅ 2 ਵਿਆਕਰਣ

ਉ) ਸ਼ਬਦ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ: ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਸੰਬੰਧਕ, ਯੋਜਕ

ਅ) ਵਿਆਕਰਣਕ ਵਰਗ: ਲਿੰਗ, ਵਚਨ, ਕਾਲ, ਕਾਰਕ, ਪੁਰਖ, ਵਾਰ, ਪੱਖ (ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਝ)

ੲ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਆਕਰਣ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ (ਸ਼ੁਮਿਕਾ (ਪੰਨਾ ੳ ਤੋਂ ਪ ਤੱਕ) ਸ਼ਬਦਾਰਥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਪੇਥੀ ਪਹਿਲੀ, (ਮੁਕਾਸ਼ਕ ਸ਼ੈਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ)

12 ਅੰਕ

ਭਾਗ - ਭ

ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਭਾਗ ਓ ਅਤੇ ਭਾਗ ਅ-1 ਦੇ (ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਖਤ ਕਲਾ) ਵਾਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ 11 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ।

22 ਅੰਕ

[Handwritten signature]

ਅੰਕ ਵੰਡ ਅਤੇ ਪੇਪਰ ਸੈਂਟਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਭਾਗ ਓ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਲੇਖ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ/ਸਾਰ/ਲੇਖ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ, ਜੀਵਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਲੇਖ ਵਿਚਲੀ ਸੋਝੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਮਹੱਤਵ 12 ਅੰਕ
2. ਭਾਗ ਓ ਵਿਚੋਂ ਹੀ 4 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਇੱਕ-ਡੇਚ ਪੰਨੇ ਵਿਚ ਦੇਣੇ ਹੋਣਗੇ $2 \times 6 = 12$ ਅੰਕ
3. ਭਾਗ ਅ-1 ਦੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਿਖਲਾਈ ਵਾਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਿਖੇਗਾ। 12 ਅੰਕ
4. ਭਾਗ ਅ-2 ਵਿਚਲੇ ਵਿਆਕਰਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚੋਂ 4 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ 2 ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਿਖੇਗਾ। $2 \times 6 = 12$ ਅੰਕ
5. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਭਾਗ ਏ ਵਿਚ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਲਿਖਣੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਭਾਗ ਓ, ਅ-1 ਅਤੇ ਅ-2 ਵਿਚ ਦਰਜ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਣਗੇ। $11 \times 2 = 22$

ਸਹਾਇਕ ਪਾਠ-ਸਮੱਗਰੀ

1. ਡਾ. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਆਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਆਕਰਣ ਭਾਗ-1, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ ਜਲੰਧਰ, 1991, ਪੰਨਾ 67-63
2. ਡਾ. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਆਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਆਕਰਣ ਭਾਗ-1, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ ਜਲੰਧਰ, 1992
3. ਗਿ. ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਕਾਲਜ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀ. ਟੈਕਸਟ ਬੁੱਕ ਬੋਰਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
4. ਸੀ.ਪੀ. ਕੰਬੋਜ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਕੰਪਿਊਟਰੀਕਰਨ, ਗਰੇਸੀਅਸ ਬੁਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ
5. ਸੀ.ਪੀ. ਕੰਬੋਜ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿਗਿਆਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ

**Punjabi Compulsory (Elementary Knowledge) – Alternative
Compulsory
PBIBCOMCMG2101T**

(ਅੰਤਰ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਪੇਪਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਧੋਰਸਾ ਲਈ ਸਾਫ਼ ਸਿਲੇਬਸ ਤਾਜ਼ਾ-ਫ਼ਾਜ਼ਾ)

Asian Educational Institute
(An Autonomous College)
ਪੇਪਰ - ਪੰਜਾਬੀ ਲਯਾਰੀ

PAPER: ਮੁੱਢਲਾ ਗਿਆਨ

ਸਮੇਸਟਰ-ਤੀਜਾ

ACADEMIC SESSION 2025-26

ਕੁਲ ਅੰਕ 100
ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ 30
ਸਾਹਮਣੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਅੰਕ
ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ

ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਪਾਠ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ

ਭਾਗ - ਓ

ਭਾਗ - ਓ 1 ਨਿਰਧਾਰਤ ਪੁਸਤਕ ਪ੍ਰੋ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਪੰਜਲੀਕੇਸ਼ਨ ਸਿਧੂਰੇ, ਪੰਜਾਬੀ ਟੂਨੀਕਸਮਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ (ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚੋਂ ਕੇਵਲ ਕਵਿਤਾ ਵਾਲਾ ਭਾਗ ਇਸ ਸਮੇਸਟਰ ਦੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ)

ਭਾਗ - ਅ

ਭਾਗ - ਅ-1. ਵਿਸਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੀ ਵਰਤੋਂ

ਅ-2 ਸ਼ਬਦ ਸੰਤਾ ਦੀ ਸੁਧਾਈ

ਅ-3 ਪੇਂਦੂ ਰਚਨਾ ਵਿਦਿਆਕ ਜਾਂ ਸੈਰ ਸਪਾਟੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ

ਭਾਗ - ਏ

ਉਪਰੋਕਤ ਪਾਠਕ੍ਰਮ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਸੰਖੇਪ ਉਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ।

ਅੰਕ ਵੰਡ ਅਤੇ ਪੇਪਰ ਸੀਟਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਹੁਕਮੀ ਲਿਪੀ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਲਿਪੀ ਦੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਸਰਲ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਉਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ।
2. ਸਾਰੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ।
3. ਸਰਲ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ।
4. ਵਰਣ-ਭਾਸ਼ਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ।
5. ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਛੋਟ ਜਾਂ ਛੋਟੇ ਦੇਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋ।
6. ਭਾਗ ਓ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਸਰਲ ਅਰਥ ਜਾਂ ਸਾਰ
7. 13 ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਕੇ 12 ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦੇ ਕਰਨ
8. ਕਿਸੇ ਚਿੱਠੀ ਪੇਂਦੂ ਜਾਂ ਵਾਕਾ ਵਿਚ ਵਿਸਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੀ ਵਰਤੋਂ
9. ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਆਮ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪੇਂਦੂ ਰਚਨਾ
10. ਭਾਗ ਏ ਵਿਚ ਪਾਠ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ (ਕਵਿਤਾਵਾਂ) 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਸੰਖੇਪ ਉਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੀ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉਤਰ 3-4 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।

(ਪੰਨੇ ਵਿੱਚੋਂ 21 ਤੋਂ 30-12)

12 ਅੰਕ

12 ਅੰਕ

12 ਅੰਕ

11x02=22

[Handwritten signatures]

ASIAN EDUCATIONAL INSTITUTE
(An Autonomous College)
B.COM.
SCHEME OF EXAMINATION
Semester – IV

B.COM 4th

Course Code	Course	SUBJECT TITLE	Credits	Marks
COMB2401T	Major	Income Tax – II	4	100
COMB2402T		Corporate Accounting – II	4	100
COMB2403T	Minor	Business Environment – II	4	100
ENGBCOMAEC2201-T	Ability Enhancement	English	2	50
COMB2404T COMB2405T COMB2406T COMB2407T	Inter Disciplinary	Any one from Common Pool	3	100
	Value Added	Indian Knowledge System	2	50
PBIBCOMCMP2201T	Compulsory	Punjabi (Compulsory)	4	100
PBIBCOMCMP2201T	Compulsory	Punjabi Compulsory (Elementary Knowledge)	4	100

23

Note:

For students seeking exit at the end of Semester IV, it is mandatory to undergo 4 weeks summer training under any one of the following like Chartered Accountants and Tax Consultant/Lawyer.

[Handwritten signatures]

COMB2401T
Income Tax – II
Major

Time allowed: 3 hours Periods per week: 6 Pass Marks: 35%	Max Marks: 100 External assessment: 70 Internal Assessment: 30 Credit: 4
--	---

INSTRUCTIONS FOR THE PAPER SETTER/ EXAMINERS

The question paper will consist of three sections. Section A and B (consist of Unit I and II of the syllabi respectively) will have four questions each from respective units and candidates are required to attempt two questions each from section A and B. Each question in section A and B shall carry 12 marks. Section C will be compulsory with 11 short-answer type questions of 02 marks each, which will cover the entire syllabus.

UNIT - I

Deductions out of gross total income, Computation of total income in regard to income of individuals, HUF, Partnership firm & Companies.

UNIT - II

Advance Payment of Tax; Deduction of tax at source; Income tax authorities and administration of the act, Assessment procedure, Appeals, Refunds and Penalties.

Course Outcome:

After completing this course the students can independently prepare and file Income Tax Return. They will also be well versed with provisions relating to advance tax, TDS, penalties etc. under Income Tax Act.

Suggested Readings:

1. *Income Tax* by C.A. Parul Gupta
2. *Income Tax and Central Sales Tax Law and Practices* by B.B. Lal
3. *Income Tax* by Mehrotra
4. *Income Tax* by Singhania

COMB2402T
Corporate Accounting – II
Major

Time allowed: 3 hours Periods per week: 6 Pass Marks: 35%	Max Marks: 100 External assessment: 70 Internal Assessment: 30 Credit: 4
--	---

INSTRUCTIONS FOR THE PAPER SETTER/ EXAMINERS

The question paper will consist of three sections. Section A and B (consist of Unit I and II of the syllabi respectively) will have four questions each from respective units and candidates are required to attempt two questions each from section A and B. Each question in section A and B shall carry 12 marks. Section C will be compulsory with 11 short-answer type questions of 02 marks each, which will cover the entire syllabus.

UNIT - I

Amalgamation, absorption, merger and reconstruction, Accounting for amalgamation of companies as per Indian Accounting Standard 14; Accounting for internal reconstruction.

UNIT - II

Liquidation Accounts; Accounts of banking companies and insurance companies; Investment Accounts; Valuation of goodwill and shares.

Course Outcome:

After completing this course the students will be able to understand the accounting process in case of amalgamation, absorption, merger and reconstruction of Indian Companies. They will also learn about accounting system prevailing in Insurance and Banking Companies.

Relevant Accounting Standards must be discussed in the class

Suggested Readings:

1. S.P. Jain: *Corporate Accounting*
2. C.M. Juneja: *Corporate Accounting*
3. V.K. Goyal: *Corporate Accounting*
4. Nirmal Gupta: *Corporate Accounting for B. Com II*

COMB2403T
Business Environment – II
Minor

Time allowed: 3 hours Periods per week: 6 Pass Marks: 35%	Max Marks: 100 External assessment: 70 Internal Assessment: 30 Credit: 4
---	---

INSTRUCTIONS FOR THE PAPER SETTER/ EXAMINERS

The question paper will consist of three sections. Section A and B (consist of Unit I and II of the syllabi respectively) will have four questions each from respective units and candidates are required to attempt two questions each from section A and B. Each question in section A and B shall carry 12 marks. Section C will be compulsory with 11 short-answer type questions of 02 marks each, which will cover the entire syllabus.

UNIT-I

Government Policies: Industrial policy, fiscal policy, monetary policy, EXIM policy; their objective and effectiveness of these policies in managing the economy, Public Sector Undertaking: Role of public sector in economic development; Economic Reforms: liberalisation, privatisation, globalisation and structural adjustment programme, Impact of first- and second-generation reforms in Indian economy.

UNIT-II

International Environment: Multinational corporations: organizational structures and models adopted by MNCs, role and impact of MNCs in India; Foreign Investments in India; various forms of foreign investment inflow and outflow in India. Role of FIPB and RBI in regulating FIIs in India; International Economic Institutions: WTO, World Bank, IMF and their importance to India.

Teacher are required to discuss latest Government policies in the class

Course Outcomes:

After completing this course, students will be able to understand the impact of various government policies and economic reforms on the Indian economy. They will also gain insights into the international business environment, foreign investments, and the role of global economic institutions like WTO, World Bank, and IMF in shaping India's economic landscape.

Suggested Readings

1. Cherunilam, Francis, *Business Environment*, Himalaya Publishing House, New Delhi.
2. K. Ashwathappa, *Essentials of Business Environment*, Himalaya Publishing House, New Delhi.
3. M. Adhikary, *Economic Environment for Business*, Sultan Chand & Sons, New Delhi.
4. Paul Justin, *Business Environment: Text and Cases*, Tata McGraw Hill Publishing
5. Mishra and Puri, *Economic Environment of Business*, Himalaya Publishing House
6. Madhur Mahajan, *Indian Economy*, Pearson Publications
7. Dhingra, *The Indian Economy: Environment and Policy*, Sultan Chand & Sons, New Delhi.

[Handwritten signatures]

BCOU2303T: ENGLISH(COMMUNICATION SKILLS)
(2026-27)

B.Com-IV semester

Periods per week:3

Pass Marks: 35%

Credit:2

Max Marks:50

External Assessment:35

Internal Assessment:15

Course Outcomes

- 1.To develop communication skills in written and spoken English
2. To produce well structured and coherent written texts.
3. To apply critical thinking skills in written and analysis.
4. To enhance writing skills through grammar, vocabulary and syntax.
5. To participate confidently in conversations, discussions and presentation.

COURSE CONTENT AND TESTING

Eight short Plays- Jagdish Chander

The following plays are not to be studied:

1. Waterloo by Arthur Conan Doyle
2. A Distant Relative by W.W. Jacobs

Testing:

- Q1.a) One essay type question with an internal alternative on summary, theme, incident or character in about 250 words.
- b) Five short questions to be attempted out of the given eight from the prescribed text in about 30 words each.

4+5=9marks

Q2. Language as a communication tool:

- a) Conducting and facing an Interview
- b) Speech writing
- c) Compering an event
- d) Preparing News for the given situation
- e) Dialogue writing for a given situation
- f) T.V. Radio, Internet

The student should be asked to attempt any topics out of the given four

6marks

Q3. Comprehension

The students should be asked to attempt the given five questions from an unseen passage and provide a title for the given passage.

4marks

Q4. Language usage:

Topics to be covered:

- a) Use of Active and Passive
- b) Use of conditionals
- c) Use of Question Tags and Short answers
- d) Figurative Expressions

4+4+4+4=16marks

(The student should be asked to attempt any four of the given six from each of the above)

Books Recommended

1. The Written Word – Vandana R.Singh
2. Living English Structure- W. Stannard Allen
3. Oxford Practice Grammar – John Eastwood

COMB2404T
MARKETING MANAGEMENT
IDC

Time allowed: 3 hours Periods per week: 6 Pass Marks: 35%	Max Marks: 100 External assessment: 70 Internal Assessment: 30 Credit: 3
--	---

INSTRUCTIONS FOR THE PAPER SETTER/ EXAMINERS

The question paper will consist of three sections. Section A and B (consist of Unit I and II of the syllabi respectively) will have four questions each from respective units and candidates are required to attempt two questions each from section A and B. Each question in section A and B shall carry 12 marks. Section C will be compulsory with 11 short-answer type questions of 02 marks each, which will cover the entire syllabus.

Unit-I

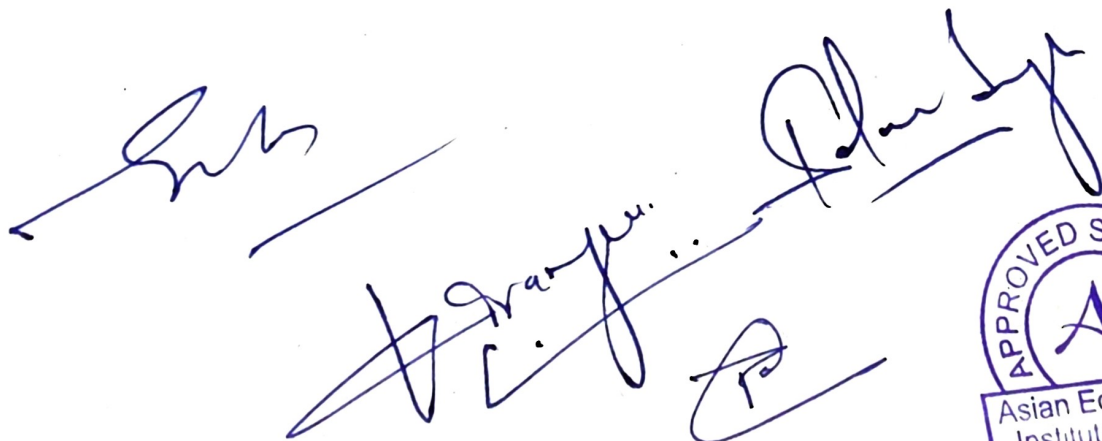
Introduction: Nature and scope of marketing; importance of marketing; Marketing concepts - traditional and modern. Marketing environment: Demographic, economic political, legal socio cultural, technological environment in Indian context. Buying decision process. Five stage model. Market Segmentation; nature, Scope and significance of consumer behaviour; Market segmentation - concept and importance, basis for market segmentation.

Unit-II

Product life cycle Marketing strategies; Introduction stage, Growth, maturity and declining stage. Product characteristics and classification; Packaging, Labelling, Branding, Pricing, Marketing organisation and control, Marketing services concept characteristics and problems interactive marketing and word of mouth marketing. Green Marketing, channels of distributions.

Suggested Readings:

1. Kotler, Philip, Gary Armstrong, Prafulla Agnihotri and Ehsanul Haque. *Principles of Marketing*. Pearson Education.
2. J C Gandhi, *Marketing: A Managerial Introduction*, Tata MC Graw Hill
3. Michael, J. Etzel, Bruce J. Walker, William J Stanton and Ajay Pandit. *Marketing: Concepts and Cases* (Special Indian Edition), McGraw Hill Education
4. William D. Perreault, and McCarthy, E. Jerome., *Basic Marketing*. Pearson Education.
5. Dhruv Grewal and Michael Levy, *Marketing*, McGraw Hill Education

The block contains several handwritten signatures in blue ink, likely from the examiners or the paper setter. The signatures are written in a cursive style. There is also a circular stamp with the text 'APPROVED SYLLABUS' around the top and 'Asian Educational Institute, Patiala' around the bottom. In the center of the stamp is a large letter 'A'.

COMB2405T
HUMAN RESOURCE MANAGEMENT
IDC

Time allowed: 3 hours Periods per week: 6 Pass Marks: 35%	Max Marks: 100 External assessment: 70 Internal Assessment: 30 Credit: 3
--	---

INSTRUCTIONS FOR THE PAPER SETTER/ EXAMINERS

The question paper will consist of three sections. Section A and B (consist of Unit I and II of the syllabi respectively) will have four questions each from respective units and candidates are required to attempt two questions each from section A and B. Each question in section A and B shall carry 12 marks. Section C will be compulsory with 11 short-answer type questions of 02 marks each, which will cover the entire syllabus.

Unit-I

Human Resource Management: Meaning, Definition, Scope of HRM, Objectives and functions of HRM. Evolution of HRM. Organisation of HRM Department. Environment of HRM. Role & competencies of HR Manager.

Human Resource Planning concept, need & importance. Human Resource Planning Process. Job analysis, Job Description and Job Specification. Human Resource Recruitment Process and its effectiveness. Selection Process & its effectiveness. **Employees Retention:** Meaning, Employees Retention Strategies.

Unit-II

HR Training & Development: Concept & Need, Process of training and development programme, implementation and methods of training programme and levels of training. **Evaluation.** Human Resource Potential Appraisal system, **Performance Appraisal:** Meaning, Definition, Appraisal Process. **Employee Remuneration:** Concepts, objectives, incentive payments. Employees Benefits and Executive Remuneration. **Employee Welfare,** Job Evaluation: Meaning, process and Methods of Job Evaluation.

Course Outcome:

Students will gain comprehensive knowledge of human resource functions, including planning, recruitment, training, and appraisal systems. They will be able to apply HRM concepts for effective employee management, retention, and organizational development.

Suggested Readings:

1. *Human Resource Management: Strategies and Action* – Armstrong
2. *Human Resource Management* – Dr. Ashwathappa
3. *Personnel and Human Resource Management* – D.A. Deonz and F.P. Robins
4. *Personnel Management* – Edwin Phillip
5. *Human Resources Management* – L.M. Prasad

[Handwritten signatures and initials in blue ink]

COMB2406T
STRATEGIC MANAGEMENT
IDC

Time allowed: 3 hours Periods per week: 6 Pass Marks: 35%	Max Marks: 100 External assessment: 70 Internal Assessment: 30 Credit: 3
--	---

INSTRUCTIONS FOR THE PAPER SETTER/ EXAMINERS

The question paper will consist of three sections. Section A and B (consist of Unit I and II of the syllabi respectively) will have four questions each from respective units and candidates are required to attempt two questions each from section A and B. Each question in section A and B shall carry 12 marks. Section C will be compulsory with 11 short-answer type questions of 02 marks each, which will cover the entire syllabus.

Unit-I

Introduction: Meaning of Strategic Management, Role of Strategic Management, Process of Strategic Management, Limitations of Strategic Management, Organizational Mission, Vision, Objectives and Goals. Environmental Scanning: Appraisal of External Environment, Dynamics of Internal Environment, Organizational Capabilities and Appraisal, Core Competence, SWOT Analysis.

Unit-II

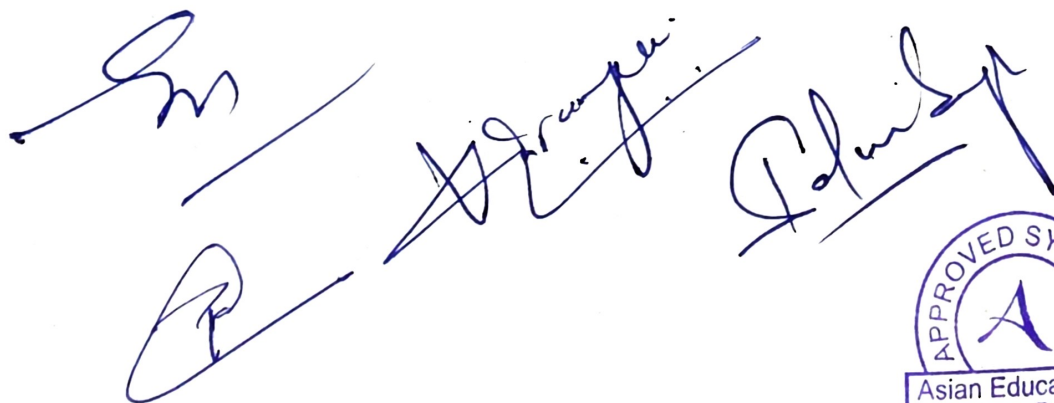
Strategy Formulation: Corporate Level Strategy, Business Level Strategy, Functional Level Strategy. Strategic Implementation: Aspects of Strategy Implementation, Procedural Implementation, Resource Allocation, Organizational Design and Change, Corporate Culture. Strategic Evaluation and Control: Meaning of Strategic Evaluation and Control, Criteria and Techniques of Strategic Evaluation and Control. Global issues in Strategic Management.

Course Outcome:

Students will understand the principles and processes of strategic management, including formulation, implementation, and evaluation of strategies. They will be equipped to analyze internal and external environments and make informed strategic decisions for organizational success.

Suggested Readings:

1. Christensen C. Roland, *Business Policy Text and Cases*, Richard D. Irwin Inc, Homewood, Illinois
2. David, Fred R., *Strategic Management*, Prentice Hall
3. Kazmi Azhar, *Business Policy*, Tata McGraw Hill, Delhi
4. Michael E. Porter, *The Competitive Strategy*, Macmillan, New Delhi
5. Prasad L.M., *Business Policy & Strategic Management*, Sultan Chand & Sons

COMB2407T
PRODUCTION MANAGEMENT
IDC

Time allowed: 3 hours Periods per week: 6 Pass Marks: 35%	Max Marks: 100 External assessment: 70 Internal Assessment: 30 Credit: 3
--	---

INSTRUCTIONS FOR THE PAPER SETTER/ EXAMINERS

The question paper will consist of three sections. Section A and B (consist of Unit I and II of the syllabi respectively) will have four questions each from respective units and candidates are required to attempt two questions each from section A and B. Each question in section A and B shall carry 12 marks. Section C will be compulsory with 11 short-answer type questions of 02 marks each, which will cover the entire syllabus.

Unit-I

Production Management: Definition, Scope, Function of Production Manager – Factors governing the choice of materials, production systems, job order, intermittent and continuous flow line production, assembly line production – Automation.

Plant Location: Factors affecting plant location, Multiplant location decision, Plant layout principles, Methods of laying out, Types of layouts, product-process and combination layout.

Unit-II

Plant Maintenance: Organization of maintenance, Economics of Maintenance – Types of Maintenance – Merits and Demerits, Safety Engineering, Good Housekeeping.

Production planning and control: Objectives and functions, planning, routing, scheduling, despatching, expediting and follow-up – Charts.

Work Study, Method Study and Work Measurement – Flow process chart, Two-handed process chart, Micromotion study, Time Study Procedure and Techniques, Application of work study techniques.

Course Outcome:

Students will gain an in-depth understanding of production management functions including plant layout, maintenance, and automation. They will be equipped to apply techniques of production planning, control, and work study for improving operational efficiency.

Suggested Readings:

1. B. Mahadevan, *Operations Management Theory & Practice*, Pearson Education
2. Kanishka Bedi, *Production & Operations Management*, Oxford Higher Education
3. B.S. Goel, *Production Operation Management*
4. Ashwathappa K. & Sridhar Bhatt, *Production & Operations Management*, Himalaya Publishing House

Asian Educational Institute
(An Autonomous College)

ਪੇਪਰ - ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜ਼ਮੀ

PAPER: PUNJABI COMPULSORY

B. Voc./ਬੀ. ਕਾਮ. ਤਾਗ: ਦੂਜਾ, ਸਮੇਸਟਰ ਚੋਥਾ

ਵਿਸ਼ਾ ਕੋਡ

ACADEMIC SESSION 2026-27, 2027-28

ਕੁੱਲ ਅੰਕ: 100

ਬਾਹਰੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ: 70 ਅੰਕ

ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ: 30

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ

ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ: 35

ਅੰਕ ਅਧਿਆਪਨ: 06 ਪੀਰੀਅਡ ਪ੍ਰਤੀ ਹਫ਼ਤਾ

ਕੁੱਲ: 04 ਕ੍ਰੈਡਿਟ

ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕਾਂ

ਤਾਗ - ੳ

ਤਾਗ - ੳ 1 ਨਾਵਲ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਨਾਵਲ ਦਾ ਸਰੂਪ, ਨਾਵਲ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਅੰਤਰ: ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਨਾਵਲ ਦੇ ਸਰੂਪ ਬਾਰੇ ਦੱਸੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾਵਲ ਦੇ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਨਾਵਲੋਂ ਨਾਲ ਅੰਤਰ ਬਾਰੇ ਸਮਝਾਏਗਾ।

12 ਅੰਕ

ਤਾਗ - ੳ 2 ਨਾਵਲ: ਪਿੰਜਰ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ) ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਨਾਵਲ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾਵਲ ਬਾਰੇ ਉਸ ਦੇ ਪਾਠਕੀ ਹੁੰਗਾਰੇ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਸਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

12 ਅੰਕ

ਤਾਗ - ਅ

ਤਾਗ-ਅ 1 ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਛਚਕਾਰੀ।

ੳ) ਖਬਰ ਅ) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਖਬਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਬ) ਫੀਚਰ ਲੇਖਣ ਸ) ਇਸਤਿਹਾਰ ਲੇਖਣ ਹ) ਇਸਤਿਹਾਰੀ ਖਬਰ: ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਅਧਿਆਪਕ ਬਿਨਾਂ ਪੱਛਚਕਾਰੀ ਲੇਖਣ ਰੂਪਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ।

12 ਅੰਕ

(ਇਸ ਖੰਡ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਕਰੀਪ ਭੇਜ ਕੇ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕੁਲ 20 ਪੰਨੇ ਦੀਆਂ ਆਖ਼ਰੀ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਖਬਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟਾਂ, ਨਿਊਜ਼, ਫੀਚਰ, ਇਸਤਿਹਾਰ ਅਤੇ ਇਸਤਿਹਾਰੀ ਖਬਰਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗਾ। ਹਰ ਵੰਨਗੀ ਦੀਆਂ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦੋ ਲਿਖਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿਚ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਦੇ ਨੇੜੇ ਇਸ ਸਕਰੀਪਭਰਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਤਾਗ ਅ.2 ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਨਾਲ ਸਾਣ-ਪਛਾਣ

ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਭਿਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਭਿਲਾਕਾਈ ਬੰਨਗੀਆਂ

ਅ) ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦਾ ਭਿਤਿਹਾਸ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਆਰਕੇਗਾਕਾਰੀ

ਬ) ਪੰਜਾਬੀ ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ, ਸਵਰ, ਵਿਅੰਜਨ, ਖੰਡੀ ਅਤੇ ਅਖੰਡੀ ਗੁਲੀਆਂ

12 ਅੰਕ

ਤਾਗ-ੳ

ਤਾਗ-ੳ ਅਤੇ ਅ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧ ਉਤਰ ਗਲ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ

22 ਅੰਕ

[Handwritten signature]

ਅੰਕ ਵੰਡ ਅਤੇ ਪੇਪਰ ਸੈਂਟਰਾਂ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਦੋ ਭਾਗ ਓ ਅਤੇ ਅ ਹਨ ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਭਾਗ ਓ, ਅ ਅਤੇ ਏ ਹੋਣਗੇ।
2. ਭਾਗ ਓ-1) ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਗਲਪ ਰੂਪਾਂ ਦੇ ਸਰੂਪ, ਭੱਤਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਅੰਤਰ ਬਾਰੇ ਹੋਣਗੇ। 12 ਅੰਕ
3. ਭਾਗ ਓ-2 ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੌਂ ਇੱਕ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਨਾਵਲ ਬਾਰੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਹੁੰਗਾਰਾ, ਨਾਵਲ ਬਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਨਾਵਲ ਦੇ ਮੰਤਵ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਨਾਵਲ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਛਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪਾਤਰਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਨਾਵਲ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਸਤੂ, ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ, ਸਮਕਾਲੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਨਾਵਲ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਮਹੱਤਵ, ਪਾਤਰਾਂ ਦੀ ਘਾਤੰਤ, ਮਨਪਸੰਦ ਪਾਤਰ, ਪਾਤਰਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲੱਗਿਆ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। 12 ਅੰਕ
4. ਭਾਗ ਅ-1 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਰੂਪਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ- ਸਰੂਪ, ਪ੍ਰਕਾਰਜ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੂਪਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਨਿਖੇੜੇ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਲ 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੌਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣੀ ਹੋਵੇਗਾ। 12 ਅੰਕ
5. ਭਾਗ ਅ-2 ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ 4 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੌਂ 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਇੱਕ-ਫ਼ੇਦ ਪੰਨੇ ਵਿੱਚ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। $2 \times 6 = 12$ ਅੰਕ
6. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਭਾਗ ਏ ਵਿੱਚ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਭਾਗ ਓ ਤੇ ਅ ਦੇ ਸਾਰੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 10 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੌਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 4-6 ਸਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। $11 \times 2 = 22$

ਸਹਾਇਕ ਪਾਠ ਸਮੱਗਰੀ

1. ਹਾਜ਼ਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਰੂਪਾਕਾਰ: ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਰੂਪਾਂਤਰਣ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2011
2. ਸਾਹਿਤ ਖੋਜ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ 1989
3. ਡਾ. ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਸੇਲ, ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਰੂਪ, ਲਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, 1977
4. ਡਾ. ਟੀ.ਆਰ. ਬਿਨੋਦ, ਨਾਵਲ ਆਲੋਚਨਾ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਖੋਜ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1999
5. ਡਾ. ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਭਾਲਜ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਟੈਕਸਟਬੁੱਕ ਸ਼ੇਰੜ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
6. ਸ਼ੰਤ ਸਿੰਘ ਸੈਖੋ, ਸਾਹਿਤਆਲੋਚ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ
7. ਖੋਜ ਪੜ੍ਹਿਕਾ (ਗਲਪ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ

(Handwritten signature)

(Handwritten signature)

**Punjabi Compulsory (Elementary Knowledge) – Alternative
Compulsory
PBIBCOMCMG2201T**

(ਅੰਤਰ-ਮੀਊਨਿਟ ਪੇਪਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸ਼ੇਰਾ ਲਈ ਸਾਰਾ ਸਿਲੇਬਸ ਭਾਰ-ਭੂਜ)

Asian Educational Institute
(An Autonomous College)

ਪੇਪਰ - ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜ਼ਮੀ

PAPER: ਮੁੱਢਲਾ ਗਿਆਨ

ਸਮੇਸਟਰ-ਦੋਥਾ

ACADEMIC SESSION 2025-26

ਕੁਲ ਅੰਕ 100
ਅੰਤਰਮੀ ਮੁਲਾਂਕਣ 30
ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਅੰਕ
ਸਮੇ: 3 ਘੰਟੇ
ਸਮੇ: 3 ਘੰਟੇ

ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਪਾਠ ਪ੍ਰਸਤਾਵ

ਭਾਗ - ੳ

ਭਾਗ - ੳ: ਨਿਰਧਾਰਤ ਪੁਸਤਕ ਪ੍ਰੋ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਰੀਮਾ, ਪਬਲੀਸ਼ੇਸ਼ਨ ਸਿਟੂਟੇ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ
ਵਿਚੋਂ ਕਰਾਈ ਅਤੇ ਨਾਟਕ ਵਾਲਾ ਭਾਗ ਇਸ ਸਮੇਸਟਰ ਦੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਭਾਗ - ਅ

ਭਾਗ - ਅ: ਅ-1. ਨਿੱਜੀ ਚਿੱਠੀ/ਪੱਤਰ
ਅ-2. ਸਬਦਾ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ (ਪੰਜਾਬੀ ਤੋਂ ਅੰਗ੍ਰੇਜੀ ਅਤੇ ਅੰਗ੍ਰੇਜੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ)

ਭਾਗ - ਏ

ਰਿਪਰੋਡਿਟ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਤੋਂ ਆਧਾਰਿਤ ਸੰਖੇਪ ਉਤਰ ਵਾਲੇ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ।

ਅੰਕ ਵੰਡ ਅਤੇ ਪੇਪਰ ਸੈਟਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਹਰਨੁਮੀ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਬਿੰਦੂ ਰਾਹੀਂ ਸਰਲ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਉਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ।
- ਸਾਰੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ।
- ਸਰਲ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ।
- ਬਹੁਤ-ਭਾਗ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ।
- ਸਿੱਧ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਛੋਟੇ ਜਾਂ ਛੋਟੇ ਏਟੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।
- ਭਾਗ ੳ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਸਾਰ
- ਕਿਸੇ ਨਾਟਕ ਸਬੰਧੀ ਸੰਖੇਪ ਸਵਾਲਾਂ
- ਨਿੱਜੀ ਚਿੱਠੀ ਜਾਂ ਪੱਤਰ
- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਆਮ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਅੰਗ੍ਰੇਜੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ
- ਭਾਗ ੳ ਵਿੱਚੋਂ ਅਤੇ ਅ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉਤਰ 3-4 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਛੰਡਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।

(ਏ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) 12 ਅੰਕ

(ਏ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) 12 ਅੰਕ

(ਏ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) 12 ਅੰਕ

6-6-12 ਅੰਕ

11x02=22

